

[Undervisningsministeren.]

nemførelsen af Loven af 1935 kom der Ønske frem om, at Tildelingen skulde foregaa paa samme Maade som til Højskoleelever, nemlig gennem Amtsskoleraadene. Det viste sig imidlertid, at denne Fordeling førte til meget stor Uensartethed, og man har derfor fra alle Sider været enig om at ønske den tidligere Ordning genindført. Lovforslaget gaar derfor ud paa, at der af Ministeriet fastsættes Regler for Fordelingen, og dette gør det muligt, at Fordelingen foretages af Ministeriet. Hovedændringen er dog den, at det Beløb, der stilles til Raadighed til Elevunderstøttelser, og som hidtil har andraget 6 Kr. maanedlig pr. Elev, fordobles til 12 Kr. Der har fra Efterskolernes Side været Ønske fremme om, at Beløbet skulde være større, idet man har ønsket det samme Beløb, som der ydes til Elever paa Højskoler, Landbrugsskoler og Husmandsskoler. Dertil er imidlertid at sige, at en betydelig større Del af Eleverne paa Efterskolerne kan bo hjemme og derfor ikke har saa store Udgifter til Ophold som de Elever, der nødvendigvis maa bo paa Skolen og maa betale for Opholdet. Jeg har altsaa ment, det vilde være rimeligt, at det nuværende Beløb fordobles, hvilket, hvis man regner med samme Tilgang til Skolerne som i det Aar, der er lagt til Grund for Beregningerne, og i hvilket der er 68 000 Kr. til Raadighed, vil medføre en Forhøjelse af Beløbet til 136 000 Kr. eller deromkring.

Det er min Opfattelse, at disse Skoler har gjort megen Nytte Landet over; de har skabt en Undervisningsform, som passer for Elever i denne Alder, og det er mit Haab, at der efter Lovforslagets Vedtagelse vil blive betydelig større Tilgang til disse Skoler end tidligere. Som de økonomiske Forhold er paa Landet, hvor Eleverne i væsentlig Grad kommer fra, anser jeg det ogsaa for meget paakrævet, at der stilles et større Beløb til Raadighed, end der har været før, og jeg skal derfor anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget.

Thomsen: Jeg skal paa min Gruppes Vegne anbefale det af den højtærede Undervisningsminister nys forelagte Lovforslag om Ændring af Loven om Statstilskud til private Efterskoler.

Lovforslaget har, som det fremgik af den højtærede Undervisningsministers Udtalelser, faaet en velvillig Modtagelse i det andet høje Ting, hvor det er vedtaget uden Modstand. Som af den højtærede Undervisningsminister nævnt er Hovedændringen den, at Understøttelsesbeløbet til de Elever,

der søger de private Efterskoler, forhøjes fra 6 Kr. til 12 Kr. maanedlig pr. Elev, eller — dersom Tallene for indeværende Aars Finanslov lægges til Grund — i alt fra 68 235 Kr. til 136 470 Kr. Samtidig bemyndiges Undervisningsministeriet til at ændre den Maade, paa hvilken Fordelingen af Beløbet finder Sted. Jeg skal paa min Gruppes Vegne anbefale disse Ændringer, idet jeg ønsker at gøre nogle enkelte Bemærkninger til selve Loven.

De Elever, der her er Tale om, er unge Mennesker i Alderen 14—17 Aar, som kun har den Skoleuddannelse, de har faaet i den offentlige Folkeskole, Børn, Piger og Dreng, der er udskrevet af Folkeskolen, i Regelen Byskolens 7de Klasse og Landsby skolens ældste Klasse, og man kan sige om dem, at de i høj Grad trænger til øget Undervisning. Derfor vilde vi hilse det med Glæde, om Loven fik til Følge, at flere af disse unge Mennesker søgte til den private Efterskole. Hvert Aar udskrives ca. 50 000 Børn af Skolerne. De er for Tiden ikke videre heldigt stillede, naar det gælder om at faa Del i videre Skoleundervisning. I Købstæderne har man tekniske Aftenskoler og Handelsaftenskoler, men det er kun et ringe Tal, der melder sig til dem hvert Aar, til de tekniske Skoler ca. 9 000 og til Handelsaftenskolerne ca. 4 000, hvilket kun er en ringe Part af den store Mængde, der hvert Aar udgaar af Folkeskolen. Dertil kommer, at Undervisningen i de tekniske Skoler og Handelsskolerne udelukkende er af faglig Art og ikke tager Sigte paa det almenmenneskelige. Man har baade i Købstædernes Aftenskoler og i de kommunale Ungdomsskoler, der visse Steder er oprettet, gjort et stort Arbejde for, at disse unge Mennesker kan faa en almindelig Undervisning, men det Timetal, der her er Tale om, er meget ringe, i Regelen 2—6 Timer om Ugen i 4 eller 5 af Vinterens Maaneder. Denne Undervisningstid er alt for ringe, og da alt Arbejde, baade Elevernes og Lærernes, skal gøres som Aften- og Fritidsarbejde, faar det ikke den Betydning, det burde have i Forhold til de Kræfter, der er sat i Bevægelse. Hvor det derimod er lykkedes at faa oprettet en 8de Klasse oven paa den almindelige Folkeskole og at faa tilrettelagt og gennemført en Undervisning, som er tilskaaret efter Elevernes Trang og i en vis Udstrækning tillige efter det praktiske Livs Krav, har man fundet en Form for Efterskoleundervisning, som virkelig har Betydning for de unge Mennesker. Hvor man i en saadan 8de Klasse har kunnet samle dem hele Aaret igennem, i alt